Käesolev dokument on vaid dokumenteerimisvahend ja institutsioonid ei vastuta selle sisu eest

►**B** **EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2002/96/EÜ,**

27. jaanuar 2003,

elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete kohta

(ELT L 37, 13.2.2003, lk 24)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
►**M1**	Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/108/EÜ, 8. detsember 2003	L 345	106	31.12.2003
►**M2**	Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2008/34/EÜ, 11. märts 2008	L 81	65	20.3.2008
►**M3**	Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2008/112/EÜ, 16. detsember 2008	L 345	68	23.12.2008

▼B

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2002/96/EÜ,

27. jaanuar 2003,

elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete kohta

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 175 lõiget 1,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut, ([1])

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust, ([2])

võttes arvesse regioonide komitee arvamust, ([3])

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ja võttes arvesse lepituskomisjonis 8. novembril 2002 heakskiidetud ühisteksti ([4])

ning arvestades järgmist:

(1) Ühenduse keskkonnapoliitika eesmärgid on eelkõige säilitada, kaitsta ja parandada keskkonna kvaliteeti, kaitsta inimeste tervist ning kasutada riiklikke ressursse ettenägelikult ja otstarbekohaselt. See rajaneb ettevaatusprintsiibil ja põhimõtetel, et tuleb võtta ennetusmeetmeid, et keskkonnakahjustus tuleb heastada eeskätt kahjustuse kohas ning et maksma peab saastaja.

(2) Ühenduse keskkonnapoliitika ja säästva arengu alases tegevusprogrammis (viies keskkonnaalane tegevusprogramm) ([5]) märgitakse, et säästva arengu saavutamiseks tuleb praegusi arengu-, tootmis-, tarbimis- ja käitumismudeleid oluliselt muuta, ning kutsutakse muu hulgas üles loodusvarade raiskamist vähendama ja saastamist vältima. Selles märgitakse elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmeid ühe reguleerimist vajava sihtvaldkonnana, et saaks kohaldada jäätmetekke vältimise, jäätmete taaskasutamise ja ohutu kõrvaldamise põhimõtteid.

(3) Komisjoni 30. juuli 1996. aasta teatises ühenduse jäätmehoolduskava läbivaatamise kohta märgitakse, et kui jäätmeteket ei saa vältida, tuleks jäätmetest saadavat materjali ja energiat korduskasutada või taaskasutada.

(4) Nõukogu 24. veebruari 1997. aasta resolutsioonis ühenduse jäätmehoolduskava kohta ([6]) rõhutatakse vajadust edendada jäätmete taaskasutamist, et vähendada kõrvaldatavate jäätmete kogust ja säästa loodusvarasid eelkõige korduskasutamise, ringlussevõtu, komposteerimise ja jäätmetest energia tootmise abil, ning kinnitatakse, et igal erijuhul tuleb võimaluste valimisel arvesse võtta keskkonnaalaseid ja majanduslikke tagajärgi, kuid kuni teaduslike ja tehniliste uurimistulemuste saamiseni ja olelustsükli analüüside täiendamiseni tuleks eelistada korduskasutamist ja materjali taaskasutamist sel juhul ja määral, kui need on keskkonna seisuko-

([1]) EÜT C 365 E, 19.12.2000, lk 184 ja EÜT C 240 E, 28.8.2001, lk 298.
([2]) EÜT C 116, 20.4.2001, lk 38.
([3]) EÜT C 148, 18.5.2001, lk 1.
([4]) Euroopa Parlamendi 15. mai 2001. aasta arvamus (EÜT C 34, 7.2.2002, lk 115), nõukogu 4. detsembri 2001. aasta ühine seisukoht (EÜT C 110 E, 7.5.2002, lk 1) ja Euroopa Parlamendi 10. aprilli 2002. aasta otsus (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata). Euroopa Parlamendi 18. detsembri 2002. aasta otsus ja nõukogu 16. detsembri 2002. aasta otsus.
([5]) EÜT C 138, 17.5.1993, lk 5.
([6]) EÜT C 76, 11.3.1997, lk 1.

▼B

hast parimad valikuvõimalused. Nõukogu palus komisjonil nii kiiresti kui võimalik välja töötada kõige tähtsamate jäätmevoogude, sealhulgas elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmed, programmi järelmeetmete projektid.

(5) 14. novembri 1996. aasta resolutsioonis ([1]) palus Euroopa Parlament komisjonil esitada ettepanekuid direktiivide kohta, mis käsitlevad prioriteetseid jäätmevooge, sealhulgas elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmeid, ning rajama need ettepanekud tootja vastutuse põhimõttele. Samas resolutsioonis palub Euroopa Parlament nõukogul ja komisjonil teha ettepanekuid, kuidas jäätmete koguseid vähendada.

(6) Nõukogu 15. juuli 1975. aasta direktiivis 75/442/EMÜ jäätmete kohta ([2]) on sätestatud, et üksikdirektiivides võib ette näha teatavaid juhtusid käsitlevaid erieeskirju või täiendada konkreetsete jäätmekategooriate hooldust käsitleva direktiivi 75/442/EMÜ sätteid.

(7) Elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete hulk ühenduses suureneb kiiresti. Ohtlike komponentide sisaldus elektri- ja elektroonikaseadmetes põhjustab suuri probleeme jäätmehoolduses ning elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmeid ei võeta piisaval määral ringlusse.

(8) Elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete hooldust ei saa tõhusalt parandada, kui liikmesriigid tegutsevad üksinda. Eelkõige võib tootja vastutuse põhimõtte erinev siseriiklik rakendamine põhjustada märgatavaid erinevusi ettevõtjate finantskohustustes. Elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete hooldusega seotud siseriiklike tegevuspõhimõtete erinevus takistab ringlussevõtu tegevuspõhimõtete tõhusat rakendamist. Selleks tuleks ühenduse tasandil sätestada põhikriteeriumid.

(9) Käesoleva direktiivi sätteid tuleks kohaldada toodete ja tootjate suhtes müügiviisist olenemata, sealhulgas kaugmüük ja elektrooniline müük. Sellega seoses tuleks kaugmüügi ja elektroonilise müügi kanaleid kasutavate tootjate ja turustajate kohustused esitada samas vormis ja jõustada samal viisil, kui see on praktiliselt võimalik, et vältida olukorda, kus muud turustuskanalid peavad kandma käesoleva direktiivi elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmeid käsitlevate sätete kohaldamisest tekkivad kulud nende elektri- ja elektroonikaseadmete osas, mis on müüdud kaugmüügi või elektroonilise müügi abil.

(10) Käesoleva direktiivi reguleerimisalasse peaksid kuuluma kõik tavatarbijatele ettenähtud elektri- ja elektroonikaseadmed ning erialaseks kasutamiseks ettenähtud elektri- ja elektroonikaseadmed. Käesolevat direktiivi tuleks kohaldada, ilma et see piiraks ühenduse ohutus- ja tervishoiunõudeid käsitlevate õigusaktide, millega kaitstakse kõiki elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmetega kokkupuutujaid, ja ühenduse jäätmehooldust käsitlevate eriõigusaktide kohaldamist, eelkõige nõukogu 18. märtsi 1991. aasta direktiivi 91/157/EMÜ teatavaid ohtlikke aineid sisaldavate patareide ja akude kohta. ([3])

(11) Direktiiv 91/157/EMÜ tuleb seoses käesoleva direktiiviga võimalikult kiiresti läbi vaadata.

(12) Käesoleva direktiiviga kehtestatud tootja vastutus on üks vahend, mis julgustab kavandama ja tootma elektri- ja elektroonikaseadmeid, mille puhul võetakse täielikult arvesse nende parandamist, võimalikku ajakohastamist, korduskasutamist, demonteerimist ja ringlussevõttu ning hõlbustatakse neid toiminguid.

([1]) EÜT C 362, 2.12.1996, lk 241.

([2]) EÜT L 194, 25.7.1975, lk 47. Direktiivi on viimati muudetud komisjoni otsusega 96/350/EÜ (EÜT L 135, 6.6.1996, lk 32).

([3]) EÜT L 78, 26.3.1991, lk 38. Direktiivi on muudetud komisjoni direktiiviga 98/101/EÜ (EÜT L 1, 5.1.1999, lk 1).

▼B

(13) Elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete tagasivõtu ja käsitlemisega tegeleva turustuspersonali ohutuse ja tervise tagamiseks peaksid liikmesriigid ohutus- ja tervishoiunõudeid käsitlevate siseriiklike ja ühenduse õigusaktide kohaselt määratlema tingimused, mille kohaselt turustajad võivad keelduda seadmete tagasivõtmisest.

(14) Liikmesriigid peaksid edendama niisuguste elektri- ja elektroonikaseadmete kavandamist ja tootmist, mille puhul võetakse arvesse ja hõlbustatakse elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete, nende komponentide ja materjalide demonteerimist ja taaskasutamist ning eelkõige korduskasutamist ja ringlussevõttu. Tootjad ei tohiks takistada konstruktsiooni iseärasuste või tootmisprotsesside kaudu elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete korduskasutamist, kui niisuguste konstruktsiooni iseärasuste või tootmisprotsesside kasutamisega ei saavutata tunduvalt suuremat kasu näiteks seoses keskkonnakaitse ja/või ohutusnõuetega.

(15) Lahuskogumine on elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete eritöötluse ja ringlussevõtu tagamise eeltingimus ning vajalik inimeste tervise ning keskkonnakaitse soovitud taseme saavutamiseks ühenduses. Tarbijad peavad niisuguse kogumise õnnestumisele aktiivselt kaasa aitama ning neid tuleks julgustada elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmeid tagastama. Sel eesmärgil tuleks elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete tagastamiseks organiseerida käepärased töötluskohad, sealhulgas vastuvõtupunktid, kus saaks kodumajapidamistest jäätmeid vähemalt tasuta tagastada.

(16) Ühenduses kaitsmise soovitud taseme ja ühtsete keskkonnaalaste eesmärkide saavutamiseks peaksid liikmesriigid vastu võtma asjakohaseid meetmeid, et vähendada elektri- ja elektroonikseadmete jäätmete kõrvaldamist sortimata olmejäätmetena ja saavutada elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete lahuskogumise kõrge tase. Liikmesriikidelt tuleks tõhusate kogumissüsteemide loomise tagamiseks nõuda, et nad saavutaksid kodumajapidamistest pärinevate elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete kogumise kõrge taseme.

(17) Elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete eritöötlus on mööda-pääsmatu, kui tahetakse vältida saasteainete hajumist ringlussevõetud materjalidesse või jäätmevoogu. Niisugune töötlus on kõige tõhusam vahend, mis tagab, et tegutsetakse ühenduse keskkonnakaitse soovitud taseme saavutamiseks. Kõik asutused ja ettevõtted, kes teostavad ringlussevõtu ja töötlemisega seotud toiminguid, peaksid täitma miinimumnõudeid, et vältida elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete töötlemisega seotud negatiivset keskkonnamõju. Töötlemisel, taaskasutamisel ja ringlussevõtul tuleks kasutada parimat võimalikku tehnikat, kui see tagab inimeste tervise ja keskkonnakaitse kõrge taseme. Parimat võimalikku töötlemis-, taaskasutus- ja ringlussevõtutehnikat võib täiendavalt määratleda direktiivis 96/61/EÜ sätestatud korras.

(18) Vajaduse korral tuleks esmatähtsaks pidada elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete ja nende komponentide, alakoostude ja tarvikute korduskasutamist. Kui korduskasutamine ei ole soovitav, tuleks kõik lahuskogutud elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmed saata taaskasutamiseks, mille jooksul tuleks saavutada ringlussevõtu ja taaskasutamise kõrge tase. Lisaks sellele tuleks tootjaid julgustada kasutama uutes seadmetes ringlussevõetud materjali.

(19) Elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete hoolduse rahastamise peamised põhimõtted tuleks kindlaks määrata ühenduse tasandil ning rahastamiskavad peavad kaasa aitama ulatuslikule kogumisele ja tootja vastutuse põhimõtte rakendamisele.

(20) Kodumajapidamiste elektri- ja elektroonikaseadmete kasutajatel peaks olema võimalus elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmeid vähemalt tasuta tagastada. Seetõttu peaksid tootjad rahastama elektri- ja elektroonikaseadmetejäätmete äraviimist kogumispunk-

▼B

tidest, töötlemist, taaskasutamist ja kõrvaldamist. Tootja vastutuse põhimõtte parimaks kasutamiseks peaks iga tootja rahastama oma toodetest pärinevate jäätmete hooldust. Tootja peaks saama valida, kas ta täidab selle kohustuse individuaalselt või ühineb kollektiivse süsteemiga. Iga tootja peaks toote turuleviimisel esitama finantstagatise, et vältida peremeheta toodetest pärinevate elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete hoolduse kulude langemist ühiskonnale või ülejäänud tootjatele. Kohustus rahastada vanade jäätmete hooldust tuleks jaotada kõikide olemasolevate tootjate vahel kollektiivsete rahastamissüsteemide abil, milles kõik kulude tekkimise ajal turul olevad tootjad osalevad proportsionaalselt. Kollektiivsetest rahastamissüsteemidest ei tohi kitsal alal tegutsevaid tootjaid, väiketootjaid, importijaid ega uusi tulijaid välja jätta. Üleminekuajal tuleks lubada, et tootjad võivad vabatahtlikult ostjatele uute toodete ostmise ajal näidata kulusid, mis on seotud vanade jäätmete kogumise, töötlemise ja keskkonnaohutu kõrvaldamisega. Käesolevat sätet kasutavad tootjad peaksid tagama, et nimetatud kulud ei ületa tegelikult tekkinud kulusid.

(21) Kasutajate teavitamine nõudest mitte kõrvaldada elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmeid sortimata olmejäätmetena ja koguda elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmeid muudest jäätmetest lahus ning teave kogumissüsteemidest ja nende osast elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete hooldusel on elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete kogumise õnnestumiseks möödapääsmatu. Selle hulka kuulub ka elektri- ja elektroonikaseadmete nõuetekohane märgistamine, sest need võivad sattuda prügikastidesse või muudesse olmejäätmete kogumise vahenditesse.

(22) Teave, mida tootjad peavad andma komponentide ja materjalide identifitseerimiseks, on oluline, sest see aitab kaasa elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete hooldusele, eeskätt nende töötlemisele ja taaskasutamisele/ringlussevõtule.

(23) Liikmesriigid peaksid tagama, et kontrolli- ja seireinfrastruktuur võimaldab kindlustada käesoleva direktiivi nõuetekohast kohaldamist, võttes muu hulgas arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. aprilli 2001. aasta soovitust 2001/331/EÜ, milles on sätestatud liikmesriikide keskkonnajärelevalve miinimumkriteeriumid. ([1])

(24) Käesoleva direktiivi eesmärkide saavutamise seireks on vaja saada teavet ühenduse turule viidud elektri- ja elektroonikaseadmete kaalu või kui see ei ole võimalik, nende arvu kohta, kogumise, korduskasutamise (sealhulgas võimaluse korral tervikseadmete korduskasutamine), taaskasutamise/ringlussevõtu ja käesoleva direktiivi kohaselt kogutud elektri- ja elektroonikaseadmete ekspordi määrade kohta.

(25) Liikmesriigid võivad soovi korral rakendada käesoleva direktiivi teatavaid sätteid pädevate asutuste ja asjaomase majandussektori vahel sõlmitud kokkulepete abil, kui teatavad tingimused on täidetud.

(26) Direktiivi teatavad sätted, IA lisas nimetatud kategooriatesse kuuluvate toodete loetelu, elektri- ja elektroonikaseadmete materjalide ja komponentide selektiivne töötlemine, elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete hoidmise ja töötlemise tehnilised nõuded ning elektri- ja elektroonikaseadmete märgistamise tähis tuleks komisjoni poolt komiteemenetluse kohaselt kohandada teaduse ja tehnika arenguga.

(27) Käesoleva direktiivi rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta direktiivile 1999/468/EÜ, ([2]) millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused,

([1]) EÜT L 118, 27.4.2001, lk 41.
([2]) EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

▼B

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Eesmärgid

Käesoleva direktiivi kõige tähtsam eesmärk on elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete tekke vältimine ning lisaks sellele nende korduskasutamine, ringlussevõtmine ja muud taaskasutamise viisid, et vähendada jäätmete kõrvaldamist. Sellega püütakse parandada ka kõikide elektri- ja elektroonikaseadmete olelustsüklis osalevate ettevõtjate, näiteks tootjate, turustajate ja tarbijate, eriti aga vahetult elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete töötlemisega tegelevate ettevõtjate keskkonnategevuse tulemuslikkust.

Artikkel 2

Reguleerimisala

1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse elektri- ja elektroonikaseadmete suhtes, mis kuuluvad IA lisas sätestatud kategooriatesse, kui asjaomased seadmed ei ole muud tüüpi seadme osa, mis ei kuulu käesoleva direktiivi kohaldamisalasse. IB lisas on IA lisas sätestatud kategooriatesse kuuluvate toodete loetelu.

2. Käesolevat direktiivi kohaldatakse, ilma et see piiraks ühenduse ohutus- ja tervishoiunõudeid käsitlevate õigusaktide ja ühenduse jäätmehooldust käsitlevate eriõigusaktide kohaldamist.

3. Seadmed, mis on seotud liikmesriikide esmatähtsate julgeolekuhuvide kaitsmise, relvade, laskemoona ja sõjatarvikutega, jäetakse käesoleva direktiivi kohaldamisalast välja. See ei puuduta aga tooteid, mis ei ole eriomaselt sõjalise otstarbega.

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) *elektri- ja elektroonikaseadmed* — seadmed, mis nõuetekohaseks toimimiseks vajavad elektrivoolu või elektromagnetvälja, ja seadmed, mida kasutatakse nimetatud voolu ja väljade tootmiseks, ülekandmiseks ja mõõtmiseks ning mis kuuluvad IA lisas loetletud kategooriatesse ning on kavandatud kasutamiseks kuni 1 000 V vahelduvvooluga ja 1 500 V alalisvooluga;

b) *elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmed* — elektri- ja elektroonikaseadmed, mis on direktiivi 75/442/EMÜ artikli 1 punkti a tähenduses jäätmed, sealhulgas kõik komponendid, alakoostud ja tarvikud, mis on toote osad selle kasutuselt kõrvaldamise ajal;

c) *vältimine* — meetmed, mille eesmärk on vähendada elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete ning nendes sisalduvate materjalide ja ainete kogust ning keskkonnaohtlikkust;

d) *korduskasutamine* — kõik toimingud, kus elektri- ja elektroonikaseadmete või nende komponentide jäätmeid kasutatakse samal eesmärgil, milleks need algselt olid ette nähtud, sealhulgas vastuvõtupunktidesse, turustajatele, ringlussevõtjatele või tootjatele tagastatud elektri- ja elektroonikaseadmete või nende komponentide jätkuv kasutamine;

e) *ringlussevõtt* — jäätmematerjali ümbertöötamine tootmisprotsessis algeesmärgil või muudel eesmärkidel, kuid mitte energia saamiseks, mis on põlevjäätmete kasutamine energia saamiseks otsese põletamise teel koos muude jäätmetega või nendest lahus, mille puhul eraldub soojusenergia;

▼B

f) *taaskasutamine* — direktiivi 75/442/EMÜ IIB lisas ettenähtud mis tahes toimingud;

g) *kõrvaldamine* — direktiivi 75/442/EMÜ IIA lisas ettenähtud toimingud;

h) *töötlemine* — kõik toimingud elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete reostusohu kõrvaldamiseks, demonteerimiseks, purustustöödeks, taaskasutamiseks või jäätmete kõrvaldamise ettevalmistamiseks pärast nende ettevõttele üleandmist ning kõik muud elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete taaskasutamise ja/või kõrvaldamisega seotud toimingud;

i) *tootja* — isik, kes müügiviisist olenemata, sealhulgas müük sidevahendite abil kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 1997. aasta direktiiviga 97/7/EÜ tarbijakaitse kohta seoses sidevahendi abil sõlmitud lepingutega: ([1])

   i) valmistab ja müüb oma kaubamärgiga elektri- ja elektroonikaseadmeid,

   ii) müüb muude tarnijate toodetud seadmeid oma kaubamärgi all edasi, kuid edasimüüjat ei loeta tootjaks, kui tootja kaubamärk esineb seadmel alapunkti i kohaselt või

   iii) impordib või ekspordib elektri- ja elektroonikaseadmeid liikmesriiki kaubanduslikel alustel.

   Isikut, kes üksnes rahastab rahastamislepingu alusel, ei loeta tootjaks, kui ta ei tegutse ka tootjana alapunktide i–iii kohaselt;

j) *turustaja* — isik, kes kaubanduslikel alustel pakub elektri- või elektroonikaseadmeid isikutele, kes kavatsevad neid tooteid kasutada;

k) *kodumajapidamiste elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmed* — kodumajapidamistest pärinevad elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmed ning kaubandusest, tööstusest, asutustest jm pärinevad elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmed, mis oma laadi ja koguse tõttu sarnanevad kodumajapidamiste elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmetega;

l) *ohtlik aine või* ►**M3** *segu* ◄ — kõik ained ja ►**M3** segud ◄, mida tuleb pidada ohtlikuks nõukogu direktiivi 67/548/EMÜ ([2]) või Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 1999/45/EÜ ([3]) kohaselt;

m) *rahastamisleping* — laenu-, liisingu-, rendi- või osamaksuleping või kokkulepe, mis on seotud seadmetega, olenemata sellest, kas nimetatud lepingus või kokkuleppes või tagatislepingus või tagatiskokkuleppes sätestatakse, et nende seadmete omandiõigus läheb üle või võib üle minna.

Artikkel 4

Tootearendus

Liikmesriigid edendavad niisuguste elektri- ja elektroonikaseadmete kavandamist ja tootmist, mille puhul võetakse arvesse ja hõlbustatakse elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete, nende komponentide ja materjalide demonteerimist ja taaskasutamist ning eelkõige korduskasutamist ja ringlussevõttu. Seetõttu võtavad liikmesriigid asjakohaseid meetmeid, millega tagatakse, et tootjad ei takista konstruktsiooni iseärasuste või tootmisprotsesside kaudu elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete korduskasutamist, kui niisuguste konstruktsiooni iseärasuste või tootmis-

([1]) EÜT L 144, 4.6.1997, lk 19.
([2]) EÜT 196, 16.8.1967, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud komisjoni direktiiviga 2001/59/EÜ (EÜT L 225, 21.8.2001, lk 1).
([3]) EÜT L 200, 30.7.1999, lk 1. Direktiivi on muudetud komisjoni direktiiviga 2001/60/EÜ (EÜT L 226, 22.8.2001, lk 5).

▼B

protsesside kasutamisega ei saavutata tunduvalt suuremat kasu näiteks seoses keskkonnakaitse ja/või ohutusnõuetega.

Artikkel 5

Lahuskogumine

1. Liikmesriigid võtavad asjakohased meetmed, et vähendada elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete kõrvaldamist sortimata olmejäätmetena ning saavutada elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete lahuskogumise kõrge tase.

2. Kodumajapidamiste elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete osas tagavad liikmesriigid, et 13. augustiks 2005:

a) on loodud süsteemid, mis võimaldavad lõppvaldajatel ja turustajatel kodumajapidamiste elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmed tasuta tagastada. Liikmesriigid tagavad, et kogumispunkte on eelkõige rahvastikutihedust arvestades piisavalt ja nende juurde on kerge pääseda;

b) vastutavad turustajad uue toote tarnimisel selle eest, et on tagatud niisuguste jäätmete turustajale tagastamine vähemalt tasuta arvulise vastavuse alusel, kui seadmed on tarnitud seadmega sama tüüpi ning see on täitnud tarnitud seadmega samasugust otstarvet. Liikmesriigid võivad seda sätet mitte järgida, kui nad tagavad, et elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete tagastamine ei muutu sellega lõppvaldajale raskemaks ja need süsteemid jäävad lõppvaldajale tasuta kasutamiseks. Liikmesriigid, kes seda sätet kasutavad, teavitavad sellest komisjoni;

c) ilma et see piiraks punktide a ja b kohaldamist, on tootjatel lubatud luua ja kasutada individuaalseid ja/või kollektiivseid kodumajapidamiste elektri- ja elektroonikseadmete jäätmete tagasivõtusüsteeme, kui need on käesoleva direktiivi eesmärkidega kooskõlas;

d) võttes arvesse siseriiklikke ja ühenduse tervishoiu- ja ohutusnorme, võib elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete puhul punktides a ja b sätestatud tagasivõtmisest keelduda, kui need jäätmed on saastunud ja ohustavad seetõttu personali tervist ja ohutust. Liikmesriigid kehtestavad niisuguste elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete kohta erikorra.

Liikmesriigid võivad ette näha erikorra elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete tagastamiseks punktide a ja b kohaselt, kui need ei sisalda olulisi komponente või kui need sisaldavad muid kui elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmeid.

3. Muude kui kodumajapidamiste elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete puhul ja ilma, et see piiraks artikli 9 kohaldamist, tagavad liikmesriigid, et tootjad või nende nimel tegutsevad kolmandad isikud korraldavad niisuguste jäätmete kogumise.

4. Liikmesriigid tagavad, et kõik lõigete 1, 2 ja 3 kohaselt kogutud elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmed veetakse artikli 6 kohaselt loa saanud töötlemisettevõtetesse, kui tervikseadmed ei lähe korduskasutusse. Liikmesriigid tagavad, et kavandatud korduskasutamine ei põhjusta käesoleva direktiivi sätetest, eelkõige artiklite 6 ja 7 sätetest kõrvalehoidmist. Lahuskogutud elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete kogumine ja vedu teostatakse nii, et korduskasutatavate või ringlussevõetava komponentide või tervikseadmete korduskasutamine ja ringlussevõtt oleks võimalikult tulemuslik.

5. Ilma et see piiraks lõike 1 kohaldamist, tagavad liikmesriigid, et hiljemalt 31. detsembriks 2006 saavutatakse lahuskogumise miinimumkogus, mis on keskmiselt neli kilogrammi kodumajapidamiste elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmeid elaniku kohta aastas.

▼B

Euroopa Parlament ja nõukogu kehtestavad komisjoni ettepanekul ning liikmesriikide tehnilisi ja majanduslikke kogemusi arvestades uue kohustusliku sihtkoguse 31. detsembriks 2008. Seda võib väljendada protsendina eelmistel aastatel kodumajapidamistele müüdud elektri- ja elektroonikaseadmete kogustest.

Artikkel 6

Töötlemine

1. Liikmesriigid tagavad, et tootjad või nende nimel tegutsevad kolmandad isikud loovad ühenduse õigusaktidega kooskõlas süsteemid elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete töötlemiseks, kasutades parimat olemasolevat töötlemis-, taaskasutamis- ja ringlussevõtutehnikat. Tootjad võivad luua neid süsteeme individuaalselt ja/või kollektiivselt. Direktiivi 75/442/EMÜ artikli 4 järgimiseks kuulub töötlemise alla vähemalt kõikide vedelike eemaldamine ja käesoleva direktiivi II lisa kohane selektiivne töötlemine.

▼M2

II lisa võib muuta, lisades sinna muid töötlemistehnoloogiaid, mis tagavad inimeste tervise ja keskkonna kaitse vähemalt samal tasemel. Kõnealused meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähemolulisi sätteid, võetakse vastu vastavalt artikli 14 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

▼B

Liikmesriigid võivad keskkonnakaitse eesmärgil kehtestada kogutud elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete töötlemise kvaliteedi miinimumnormid. Liikmesriigid, kes valivad niisugused kvaliteedinormid, teavitavad sellest komisjoni, kes need normid avaldab.

2. Liikmesriigid tagavad, et kõik töötlemisega tegelevad üksused või ettevõtjad saavad direktiivi 75/442/EMÜ artiklites 9 ja 10 ettenähtud korras pädevatelt asutustelt tegevusloa.

Elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete taaskasutamistoimingute suhtes võib kohaldada erandit direktiivi 75/442/EMÜ artikli 11 lõike 1 punktis b nimetatud loanõudest, kui pädevad asutused kontrollivad direktiivi 75/442/EMÜ artikli 4 täitmist enne registrisse kandmist.

Kontrollitakse:

a) töödeldavate jäätmete liiki ja koguseid;

b) tehnilisi üldnõudeid, mida tuleb täita;

c) rakendatavaid ohutusabinõusid.

Kontrolli tehakse vähemalt üks kord aastas ja liikmesriigid edastavad tulemused komisjonile.

3. Liikmesriigid tagavad, et kõik töötlemisega tegelevad üksused või ettevõtjad ladustavad ja töötlevad elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmeid III lisas ettenähtud tehniliste nõuete kohaselt.

4. Liikmesriigid tagavad, et lõikes 2 nimetatud tegevusluba või registrikanne sisaldab kõiki vajalikke tingimusi lõigete 1 ja 3 nõuete täitmiseks ja artiklis 7 sätestatud taaskasutamise sihtkoguste saavutamiseks.

5. Töötlustoiminguid võib teostada ka väljaspool liikmesriiki või ühendust tingimusel, et elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete vedu on kooskõlas nõukogu 1. veebruari 1993. aasta määrusega (EMÜ) nr 259/93 jäätmesaadetiste järelevalve ja kontrolli kohta Euroopa Ühenduses, ühendusse sisseveo ja ühendusest väljaveo korral. ([1])

Elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmed, mis on eksporditud ühendusest nõukogu määruse (EMÜ) nr 259/93, nõukogu 29. aprilli 1999. aasta

([1]) EÜT L 30, 6.2.1993, lk 1. Määrust on viimati muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 2557/2001 (EÜT L 349, 31.12.2001, lk 1).

▼B

määruse (EÜ) nr 1420/1999 (millega kehtestatakse ühised eeskirjad ja menetlused teatavat liiki jäätmete vedamiseks teatavatesse OECD-välistesse riikidesse) ([1]) ja komisjoni 12. juuli 1999. aasta määruse (EÜ) nr 1547/1999 (millega nähakse ette nõukogu määruse (EMÜ) nr 259/93 kohane kontrollimenetlus teatavat liiki jäätmesaadetiste puhul, mis on mõeldud saatmiseks nendesse riikidesse, mille suhtes ei kohaldata OECD otsuse C(92)39 lõppredaktsiooni) ([2]) kohaselt, võetakse käesoleva direktiivi artikli 7 lõigetes 1 ja 2 nimetatud kohustuste ja sihtkoguste täitmise puhul arvesse ainult siis, kui eksportija tõestab, et taaskasutamis-, korduskasutamis- ja/või ringlussevõtutoimingud teostati käesoleva direktiivi nõuetega samaväärsetel tingimustel.

6. Liikmesriigid ergutavad töötlemisega tegelevaid üksusi või ettevõtjaid, et need võtaksid kasutusele sertifitseeritud keskkonnajuhtimissüsteemid kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. märtsi 2001. aasta määrusega (EÜ) nr 761/2001 organisatsioonide vabatahtliku osalemise võimaldamise kohta ühenduse keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemis (EMAS). ([3])

Artikkel 7

Taaskasutamine

1. Liikmesriigid tagavad, et tootjad või nende nimel tegutsevad kolmandad isikud loovad ühenduse õigusaktidega kooskõlas individuaalsed või kollektiivsed süsteemid artikli 5 kohaselt lahuskogutud elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete taaskasutamiseks. Liikmesriigid seavad esikohale tervikseadmete korduskasutamise. Kuni lõikes 4 nimetatud kuupäevani ei võeta neid seadmeid lõikes 2 sätestatud sihtkoguste arvutamisel arvesse.

2. Elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete osas, mis saadetakse töötlemisele artikli 6 kohaselt, tagavad liikmesriigid, et 31. detsembriks 2006 täidavad tootjad järgmised eesmärgid:

a) IA lisa kategooriatesse 1 ja 10 kuuluvad elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmed:

   — taaskasutatav kogus on suurenenud vähemalt 80 %ni seadmete keskmisest kaalust ja

   — korduskasutatavate ja ringlussevõetavate komponentide, materjali ja ainete kogus on suurenenud vähemalt 75 %ni seadme keskmisest kaalust;

b) IA lisa kategooriatesse 3 ja 4 kuuluvad elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmed:

   — taaskasutatav kogus on suurenenud vähemalt 75 %ni seadme keskmisest kaalust ja

   — korduskasutatava ja ringlussevõetava komponendi, materjali ja aine kogus on suurenenud vähemalt 65 %ni seadme keskmisest kaalust;

c) IA lisa kategooriatesse 2, 5, 6, 7 ja 9 kuuluvad elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmed:

   — taaskasutatav kogus on suurenenud vähemalt 70 %ni seadme keskmisest kaalust ja

   — taaskasutatava ja ringlussevõetava komponendi, materjali ja aine kogus on suurenenud vähemalt 50 %ni seadme keskmisest kaalust;

([1]) EÜT L 166, 1.7.1999, lk 6. Määrust on viimati muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 2243/2001 (EÜT L 303, 20.11.2001, lk 11).
([2]) EÜT L 185, 17.7.1999, lk 1. Määrust on viimati muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 2243/2001.
([3]) EÜT L 114, 24.4.2001, lk 1.

▼B

d) gaaslahenduslambid: korduskasutatavate ja ringlussevõetavate komponentide, materjali ja ainete kogus on jõudnud vähemalt 80 %ni lampide kaalust.

3. Liikmesriigid tagavad, et nende sihtkoguste arvutamiseks peavad tootjad või nende nimel tegutsevad kolmandad isikud elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete, nende komponentide, materjalide või ainete massi kohta arvestust, kui need antakse üle (sisend) töötlemiskohta või lahkuvad (väljund) sealt ja/või kui need antakse üle (sisend) taaskasutamise või ringlussevõtuga tegelevale ettevõttele.

▼M2

Kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad, mis on vajalikud lõikes 2 ettenähtud eesmärkide liikmesriikide poolt täitmise kontrollimiseks, sealhulgas materjalide tehnilised kirjeldused. Kõnealused meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähemolulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 14 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

▼B

4. Euroopa Parlament ja nõukogu kehtestavad 31. detsembriks 2008 komisjoni ettepanekul uued taaskasutamise ja korduskasutamise/ringlussevõtu sihtkogused, sealhulgas vajaduse korral tervikseadmete ja IA lisa kategooriasse 8 kuuluvate toodete osas. Seda tehakse kasutusel olevatest elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkivat kasu keskkonnale arvestades, näiteks materjalide ja tehnoloogia arendamisest tulenev loodusvarade tõhusam kasutamine. Võetakse arvesse ka tehnika arengut korduskasutamise, taaskasutamise ja ringlussevõtu ning toodete ja materjalide valdkonnas ning liikmesriikide ja tööstuse kogemusi.

5. Liikmesriigid ergutavad uute taaskasutamise, ringlussevõtu ja töötlemisega seotud tehnoloogiate arendamist.

Artikkel 8

Kodumajapidamiste elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete hoolduse rahastamine

1. Liikmesriigid tagavad, et 13. augustiks 2005 rahastavad tootjad vähemalt kodumajapidamiste elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete äraviimist artikli 5 lõike 2 kohaselt loodud kogumispunktidest ning nende töötlemist, taaskasutamist ja keskkonnaohutut kõrvaldamist.

2. Toodete osas, mis on turule viidud pärast 13. augustit 2005, vastutab iga tootja lõikes 1 nimetatud toimingute rahastamise eest, mis on seotud tema enda toodete jäätmetega. Tootja võib valida, kas ta täidab selle kohustuse individuaalselt või ühineb kollektiivse süsteemiga.

Liikmesriigid tagavad, et kui tootja viib toote turule, esitab ta tagatise, milles märgitakse, et elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete hooldusega seotud kulud rahastatakse ja tootja tähistab selgelt oma tooted artikli 11 lõike 2 kohaselt. See tagatis kindlustab selle tootega seotud lõikes 1 nimetatud toimingute rahastamise. Tagatis võib olla tootja osalemine elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete hoolduse asjakohaste süsteemide rahastamises, ringlussevõtu kindlustus või kinnine pangakonto.

Uute toodete ostmise ajal ei esitata ostjale eraldi kulusid, mis on seotud kogumise, töötlemise ja keskkonnaohutu kõrvaldamisega.

3. Enne lõikes 1 nimetatud kuupäeva turule viidud toodetest pärinevate elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete (vanad jäätmed) hoolduskulud rahastatakse ühe või mitme süsteemi poolt, milles kõik tootjad, kes vastavate kulude tekkimise ajal turul tegutsevad, osalevad proportsionaalselt, st proportsionaalselt nende vastava osaga seda tüüpi seadmete turul.

▼B

Liikmesriigid tagavad, et kaheksa-aastase üleminekuperioodi ajal (IA lisa kategooria 1 osas 10aastane üleminekuperiood) pärast käesoleva direktiivi jõustumist on tootjatel lubatud esitada ostjatele uute toodete ostmise ajal jäätmete kogumise, töötlemise ja keskkonnaohutu kõrvaldamisega seotud kulusid. Esitatud kulud ei tohi ületada tegelikke kulusid.

4. Liikmesriigid tagavad, et ka tootjad, kes tarnivad elektri- ja elektroonikaseadmeid sidevahendite abil, täidavad käesolevas artiklis ettenähtud nõudeid nende seadmete osas, mis on tarnitud liikmesriigis, kus seadme ostja elab.

▼M1

Artikkel 9

Muude kui kodumajapidamiste elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete hoolduse rahastamine

1. Liikmesriigid tagavad, et 13. augustiks 2005 rahastavad tootjad muude kasutajate kui kodumajapidamiste selliste elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete kogumisest, töötlemisest, taaskasutamisest ja keskkonnaohutust kõrvaldamisest tulenevad kulud, mis on turule viidud pärast 13. augusti 2005.

Liikmesriigid tagavad, et 13. augustiks 2005 toimub enne 13. augustit 2005 turuleviidud elektri- ja elektroonikatoodete jäätmete (vanad jäätmed) hoolduskulude rahastamine kolmandas ja neljandas lõigus sätestatu kohaselt.

Vanade jäätmete hoolduskulud, mis asendatakse uute samaväärsete toodetega või sama funktsiooni täitvate uute toodetega, rahastavad kõnealuste toodete tootjad toodete tarnimisel. Liikmesriigid võivad alternatiivina sätestada, et muud kasutajad kui kodumajapidamised võtavad samuti osaliselt või täielikult sellest rahastamisest osa.

Muude vanade jäätmete hoolduskulude rahastamise eest vastutavad muud kasutajad kui kodumajapidamised.

2. Tootjad ja muud kasutajad kui kodumajapidamised võivad sõlmida lepinguid muude rahastamisviiside kohta, ilma et see piiraks käesoleva direktiivi kohaldamist.

▼B

Artikkel 10

Kasutajateave

1. Liikmesriigid tagavad, et kodumajapidamiste elektri- ja elektroonikaseadmete kasutajatele antakse vajalikku teavet:

a) nõude kohta mitte kõrvaldada elektri- ja elektroonikaseadmeid sortimata olmejäätmetena ja koguda elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmeid lahus muudest jäätmetest;

b) tagastamis- ja kogumissüsteemide kohta, mida nad saavad kasutada;

c) selle kohta, kuidas nad saavad kaasa aidata elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete korduskasutamisele, ringlussevõtule ja muudele taaskasutamise viisidele;

d) elektri- ja elektroonikaseadmetes sisalduvate ohtlike ainete võimaliku mõju kohta keskkonnale ja inimeste tervisele;

e) IV lisas esitatud tähise tähenduse kohta.

2. Liikmesriigid võtavad vastu asjakohased meetmeid tarbijate osalemiseks elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete kogumises ja meetmeid, mille abil julgustatakse tarbijaid hõlbustama korduskasutamise, töötlemise ja taaskasutamise protsessi.

▼B

3. Elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete kõrvaldamise vähendamiseks sortimata jäätmetena ja nende lahuskogumise soodustamiseks tagavad liikmesriigid, et tootjad märgistavad nõuetekohaselt pärast 13. augustit 2005 turuleviidavaid elektri- ja elektroonikaseadmed IV lisas esitatud tähisega. Tähise võib toote suurusest või funktsioonist tulenevatel erandjuhtudel kanda elektri- ja elektroonikaseadmete pakendile, kasutamisjuhendisse ja garantiidokumendile.

4. Liikmesriigid võivad nõuda, et osa lõigetes 1-3 nimetatud teabest või kogu teabe esitavad tootjad ja/või turustajad, nt kasutamisjuhendis või müügikohas.

Artikkel 11

Teave töötlemiskohtadele

1. Elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete korduskasutamise ja keskkonnaohutu töötlemise hõlbustamiseks, sealhulgas hooldus, ajakohastamine, taasvarustamine ja ringlussevõtt, võtavad liikmesriigid vajalikke meetmeid, et tagada, et tootjad annavad korduskasutamise ja töötlemisega seotud teavet iga turuleviidud uut tüüpi elektri- ja elektroonikaseadme kohta ühe aasta jooksul alates seadme turuleviimisest. Kui korduskasutuskeskused ning töötlemise ja ringlussevõtuga tegelevad ettevõtted peavad seda käesoleva direktiivi sätete järgimiseks vajalikuks, esitatakse selles teabes kõik elektri- ja elektroonikaseadmete komponendid ja materjalid ning ohtlike ainete ja ►M3 segude ◄ asukoht elektri- ja elektroonikaseadmetes. Tootjad teevad need andmed kättesaadavaks korduskasutuskeskustele ning töötlemise ja ringlussevõtuga tegelevatele ettevõtetele juhendite vormis või elektrooniliste vahendite abil (näiteks CD-ROM, sidusteenused).

2. Liikmesriigid tagavad, et pärast 13. augustit 2005 turuleviidud elektri- või elektroonikaseadme tootjat saab selgelt identifitseerida seadmel oleva tähise abil. Seadme turuleviimise kuupäeva üheseks kindlaksmääramiseks peab seadmel olema tähis, milles on märgitud, et toode on turule viidud pärast 13. augustit 2005. Komisjon edendab selleks Euroopa standardi ettevalmistamist.

Artikkel 12

Teave ja aruandlus

1. Liikmesriigid koostavad tootjate registri ja koguvad teavet liikmesriikides igal aastal turuleviidud, igal viisil kogutud, korduskasutatud, ringlussevõetud ja taaskasutatud elektri- ja elektroonikaseadmete ja eksporditud kogutud jäätmete koguste, sealhulgas arvestuslikud kogused, ja kategooriate kohta kaalu järgi või kui see ei ole võimalik, arvu järgi.

Liikmesriigid tagavad, et tootjad, kes tarnivad elektri- ja elektroonikaseadmeid sidevahendite abil, esitavad teabe artikli 8 lõike 4 nõuete täitmise ja elektri- ja elektroonikaseadmete koguste ja kategooriate kohta, mis on turule viidud liikmesriigis, kus nende seadmete ostja elab.

Liikmesriigid tagavad, et nõutud teave edastatakse komisjonile iga kahe aasta tagant 18 kuu jooksul pärast asjaomase ajavahemiku lõppemist. Esimene teabepakett hõlmab 2005. ja 2006. aastat. Elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete ja nende töötlemise andmebaasi loomiseks esitatakse andmed vormis, mis kehtestatakse ühe aasta jooksul alates käesoleva direktiivi jõustumisest artikli 14 lõikes 2 sätestatud korras.

Käesoleva lõike järgimiseks näevad liikmesriigid ette nõuetekohase teabevahetuse, eelkõige artikli 6 lõikes 5 nimetatud töötlemistoimingute osas.

2. Ilma et see piiraks lõike 1 nõuete kohaldamist, saadavad liikmesriigid komisjonile käesoleva direktiivi rakendamise aruande iga kolme

▼B

aasta tagant. Aruanne tehakse küsimustike või vormide alusel, mille koostab komisjon nõukogu 23. detsembri 1991. aasta direktiivi 91/692/EMÜ (teatavate keskkonnaalaste direktiivide rakendamise aruannete ühtlustamise ja ratsionaliseerimise kohta) ([1]) artikliga 6 ettenähtud korras. Küsimustik või vormid saadetakse liikmesriikidele kuus kuud enne aruandeperioodi algust. Aruanne esitatakse komisjonile üheksa kuu jooksul pärast selles käsitletud kolmeaastase ajavahemiku lõppu.

Esimene kolme aasta aruanne hõlmab ajavahemikku 2004-2006.

Komisjon avaldab käesoleva direktiivi rakendamise aruande üheksa kuu jooksul pärast aruannete saamist liikmesriikidelt.

▼M2

Artikkel 13

Kohandamine teaduse ja tehnika arenguga

Võetakse vastu kõik muudatused, mida on vaja, et kohandada teaduse ja tehnika arenguga artikli 7 lõiget 3, IB lisa (eelkõige seoses kodumajapidamiste valgustite, elektripirnide ja fotogalvaaniliste toodete, st päikesepaneelide võimaliku lisamisega), II lisa (eelkõige võttes arvesse elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete käitlemise uusi tehnilisi lahendusi) ning III ja IV lisa. Kõnealused meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähemolulisi sätteid, võetakse vastu vastavalt artikli 14 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

Enne lisade muutmist konsulteerib komisjon muu hulgas elektri- ja elektroonikaseadmete tootjate, jäätmekäitlusettevõtjatega, töötlemisega tegelevate ettevõtjate, keskkonnaorganisatsioonide ning töövõtjate ja tarbijaühingutega.

▼B

Artikkel 14

Komitee

1. Komisjoni abistab direktiivi 75/442/EMÜ artikli 18 alusel loodud komitee.

2. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes arvesse sama otsuse artiklit 8.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõikes 6 sätestatud tähtajaks kehtestatakse kolm kuud.

▼M2

3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1 kuni 4 ja artiklit 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

▼B

Artikkel 15

Sanktsioonid

Liikmesriigid määravad kindlaks sanktsioonid, mida kohaldatakse käesoleva direktiivi alusel vastuvõetud siseriiklike sätete rikkumise puhul. Kehtestatavad karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

([1]) EÜT L 377, 31.12.1991, lk 48.

▼B

Artikkel 16

Kontroll ja seire

Liikmesriigid tagavad, et kontroll ja seire võimaldavad käesoleva direktiivi nõuetekohast kohaldamist kindlustada.

Artikkel 17

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi täitmiseks vajalikud õigusnormid 13. augustiks 2004. Nad teatavad sellest viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need meetmed vastu võtavad, lisavad nad nendesse meetmetesse või nende meetmete ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile kõik käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas vastuvõetud õigusnormid.

3. Kui käesolevas direktiivis sätestatud eesmärgid on saavutatud, võivad liikmesriigid artikli 6 lõike 6, artikli 10 lõike 1 ja artikli 11 sätted üle võtta kokkulepete abil pädevate asutuste ja asjaomaste majandussektorite vahel. Kõnealused kokkulepped peavad vastama järgmistele nõuetele:

a) kokkulepped peavad olema täidetavad;

b) kokkulepetes määratakse kindlaks eesmärgid ning nendele vastavad tähtajad;

c) kokkulepped tuleb avaldada riigi teatajas või üldsusele võrdväärselt kättesaadavas ametlikus dokumendis ning edastada komisjonile;

d) saadud tulemusi kontrollitakse korrapäraselt, need kantakse ette pädevatele asutustele ja komisjonile ning tehakse kokkuleppes ettenähtud tingimustel üldsusele teatavaks;

e) pädevad asutused tagavad, et kontrollitakse kokkulepete raames saavutatud edusamme;

f) kokkuleppe täitmata jätmise korral peavad liikmesriigid õigusnormide abil rakendama käesoleva direktiivi asjakohaseid sätteid.

4. a) Kreeka ja Iirimaa, kes oma:

— ringlussevõtu infrastruktuuri üldiste puuduste,

— üldiste geograafiliste tingimuste, näiteks väikeste saarte suur arv ning maa- ja mägipiirkonnad,

— üldise madala rahvastikutiheduse ja

— elektri- ja elektroonikaseadmete üldise madala tarbimise tõttu

ei suuda saavutada artikli 5 lõike 5 esimeses lõigus nimetatud jäätmete kogumise sihtkogust või artikli 7 lõikes 2 nimetatud taaskasutamise sihtkogust ja kes võivad jäätmeladestuskohti käsitleva nõukogu 26. aprilli 1999. aasta direktiivi 1999/31/EÜ ([1]) artikli 5 lõike 2 kolmanda lõigu kohaselt taotleda selles artiklis nimetatud tähtaja pikendamist, võivad käesoleva direktiivi artikli 5 lõikes 5 ja artikli 7 lõikes 2 nimetatud ajavahemikke pikendada.

Liikmesriigid teavitavad komisjoni oma otsustest hiljemalt käesoleva direktiivi ülevõtmise ajal.

([1]) EÜT L 182, 16.7.1999, lk 1.

▼B

b) Komisjon teavitab teisi liikmesriike ja Euroopa Parlamenti nendest otsustest.

5. Viie aasta jooksul pärast käesoleva direktiivi jõustumist esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule käesoleva direktiivi kohaldamisel saadud kogemustel põhineva aruande, milles käsitletakse eelkõige jäätmete lahuskogumist, töötlemist, taaskasutamist ja rahastamissüsteeme. Lisaks sellele peab aruanne põhinema tehnoloogia arengul, saadud kogemustel, keskkonnanõuetel ja siseturu toimimisel. Vajaduse korral lisatakse aruandele ettepanekud käesoleva direktiivi asjakohaste sätete läbivaatamiseks.

Artikkel 18

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub selle *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Artikkel 19

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

▼B

IA LISA

Käesoleva direktiiviga hõlmatud elektri- ja elektroonikaseadmete kategooriad

1. Suured kodumasinad
2. Väiksemad kodumasinad
3. Infotehnoloogia- ja telekommunikatsiooniseadmed
4. Tavatarbijatele ettenähtud seadmed
5. Valgustusseadmed
6. Elektri- ja elektrontööriistad (välja arvatud suured paiksed tööstuslikud tööriistad)
7. Mänguasjad, vaba aja veetmise ja spordivahendid
8. Meditsiiniseadmed (välja arvatud kõik implantaadid ja nakatunud tooted)
9. Seire- ja valveseadmed
10. Automaadid

▼B

IB LISA

Käesoleva direktiivi kohaldamisalasse ja IA lisa kategooriatesse kuuluvate toodete loetelu

1. Suured kodumasinad

Suured jahutusseadmed

Külmikud

Sügavkülmikud

Muud suured seadmed, mida kasutatakse toiduainete külmutamiseks, säilitamiseks ja hoidmiseks

Pesumasinad

Pesukuivatid

Nõudepesumasinad

Toiduvalmistamise masinad

Elektripraeahjud

Elektrikeeduplaadid

Mikrolaineahjud

Muud suured seadmed, mida kasutatakse toidu valmistamiseks ja muuks toiduainete töötlemiseks

Elektrilised kütteseadmed

Elektriradiaatorid

Muud suured seadmed tubade, voodite ja istmete soojendamiseks

Elektriventilaatorid

Kliimaseadmed

Muud tuulutus-, väljatõmbe- ja konditsioneerimisseadmed

2. Väiksemad kodumasinad

Tolmuimejad

Vaibaharjad

Muud puhastusseadmed

Õmblus-, kangakudumis- ja silmkudumismasinad ning muud tekstiilmaterjali töötlemise masinad

Triikrauad ja muud seadmed triikimiseks, pesu rullimiseks ning muuks rõivaste hoolduseks

Leivarösterid

Fritterid

Kohviveskid, kohvimasinad ja seadmed mahutite või pakendite avamiseks

Elektrinoad

Juukselõikusmasinad, föönid, hambaharjad, habemeajamisaparaadid, massaažiaparaadid ja muud kehahooldusseadmed

Kellad, käekellad ja seadmed aja mõõtmiseks, näidustamiseks või registreerimiseks

Kaalud

3. Infotehnoloogia- ja telekommunikatsiooniseadmed

Tsentraliseeritud automaatne andmetöötlus:

Suurarvutid

Miniarvutid

▼B

Printerid

Personaalne andmetöötlus

Personaalarvutid (keskseade, hiir, ekraan ja klaviatuur kaasa arvatud)

Kandearvutid (keskseade, hiir, ekraan ja klaviatuur kaasa arvatud)

Väiksemad sülearvutid

Märkmikarvutid

Printerid

Koopiamasinad

Elektri- ja elektronkirjutusmasinad

Tasku- ja lauakalkulaatorid

ja muud tooted ja seadmed andmete elektrooniliseks kogumiseks, salvestamiseks, töötlemiseks, esitamiseks või edastamiseks

Lõppkasutaja terminalid ja süsteemid

Faksid

Teleks

Telefonid

Taksofonid

Traadita telefonid

Mobiiltelefonid

Automaatvastajad

ja muud tooted või seadmed heli, kujutise või muu teabe edastamiseks telekommunikatsioonivahendite abil

4. Tavatarbijatele ettenähtud seadmed

Raadiod

Televiisorid

Videokaamerad

Videomakid

Kõrgekvaliteedilise heliga makid

Helivõimendid

Muusikariistad

ja muud tooted või seadmed heli või kujutise salvestamiseks või taasesitamiseks, sealhulgas heli ja kujutise levitamiseks ettenähtud muud signaalid ja tehnoloogiad kui telekommunikatsioonivahendid

5. Valgustusseadmed

Luminofoorlampide valgustid, välja arvatud kodumajapidamiste valgustid

Sirged luminofoorlambid

Kompaktlambid

Suure valgustugevusega lahenduslambid, sh kõrgrõhunaatriumlambid ja metallhaliidlambid

Madalrõhunaatriumlambid

Muud valgustusseadmed või seadmed valgustuse suunamiseks või reguleerimiseks, välja arvatud hõõglambid

6. Elektri- ja elektrontööriistad (välja arvatud suured paiksed tööstuslikud tööriistad)

Puurid

Saed

▼B

Õmblusmasinad

Seadmed puu, metalli või muu materjali treimiseks, freesimiseks, lihvimiseks, saagimiseks, lõikamiseks, puurimiseks, augustamiseks, mulgustamiseks, kantimiseks, painutamiseks või muuks töötlemiseks

Tööriistad neetimiseks, naelutamiseks, kruvimiseks või neetide, naelte, kruvide eemaldamiseks või samasuguseks otstarbeks

Tööriistad keevitamiseks, jootmiseks või samasuguseks otstarbeks

Seadmed vedelike või gaasiliste ainete pihustamiseks, nendega katmiseks, pritsimiseks või muul viisil käsitlemiseks

Niidukid või muud aiatööriistad

7. Mänguasjad, vaba aja veetmise ja spordivahendid

Elektrirongide või võidusõiduautode komplektid

Käeshoitavad videomängupuldid

Videomängud

Arvutid jalgrattasõidu, sukeldumise, jooksmise, sõudmise jm tegevuse jaoks

Spordivahendid elektriliste või elektrooniliste komponentidega

Müntidega mänguautomaadid

8. Meditsiiniseadmed (välja arvatud kõik implantaadid ja nakatunud tooted)

Kiiritusravi aparatuur

Kardioloogiaseadmed

Dialüüsi aparatuur

Hingamisaparaadid

Tuumameditsiini seadmed

In vitro — diagnostikas kasutatavad laboriseadmed

Analüsaatorid

Sügavkülmikud

Rasedustestid

Muud seadmed haiguse, vigastuse või puude avastamiseks, vältimiseks, jälgimiseks, ravimiseks või leevendamiseks

9. Seire- ja valveseadmed

Suitsuandurid

Kütteregulaatorid

Termostaadid

Kodumajapidamises või laboratooriumiseadmetena kasutatavad mõõtmis-, kaalumis- või reguleerimisseadmed

Muud tööstusettevõtetes kasutatavad seire- ja valveseadmed (nt juhtpaneelid)

10. Automaadid

Kuumade jookide automaadid

Soojade või külmade joogipudelite või -purkide automaadid

Tahkete toodete automaadid

Sularaha automaadid

Igat liiki toodete väljastamise automaadid

▼B

II LISA

Elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete materjalide ja komponentide selektiivne töötlemine artikli 6 lõike 1 kohaselt

1. Lahuskogutud elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmetest tuleb eemaldada vähemalt järgmised ained, ►M3 segud ◄ ja komponendid:

   — polüklooritud bifenüülid (PCBd), mis sisaldavad kondensaatoreid polüklooritud bifenüülide (PCBde) ja polüklooritud terfenüülide (PCTde) kõrvaldamist käsitleva nõukogu 16. septembri 1996. aasta direktiivi 96/59/EÜ ([1]) kohaselt,

   — elavhõbedat sisaldavad komponendid, nt lülitid või taustavalgustid,

   — akud,

   — mobiiltelefonide ja muude seadmete trükkplaadid, kui trükkplaadi pindala on suurem kui 10 cm^2,

   — toonerikassetid ning vedelad, pastataolised ja värvitoonerid,

   — põlemist takistav broomitud plast,

   — asbestijäätmed ja asbesti sisaldavad komponendid,

   — elektronkiiretorud,

   — klorofluorosüsinikud (CFC), klorofluorosüsivesinikud (HCFC) või fluorosüsivesinikud (HFC), süsivesinikud (HC),

   — gaaslahenduslambid,

   — üle 100 cm^2 projektsioonipinnaga vedelkristallkuvarid (vajaduse korral koos metallraamiga) ja kõik kuvarid, mille taustavalgus on gaaslahenduslamp,

   — välised elektrijuhtmed,

▼M3

   — tulekindlaid keraamilisi kiude sisaldavad komponendid määruse (EÜ) nr 1272/2008 VI lisa 3. osas esitatud kirjelduse kohaselt,

▼B

   — radioaktiivseid aineid sisaldavad komponendid, välja arvatud komponendid, mis jäävad allapoole künniseid, mis on sätestatud nõukogu 13. mai 1996. aasta direktiivis 96/29/Euratom, millega sätestatakse põhilised ohutusnormid töötajate ja muu elanikkonna tervise kaitsmiseks ioniseerivast kiirgusest tulenevate ohtude eest, ([2])

   — probleemseid aineid sisaldavad elektrolüütkondensaatorid (kõrgus>25 mm, läbimõõt > 25 mm või proportsionaalselt sama suurusega).

   Need ained, ►M3 segud ◄ ja komponendid kõrvaldatakse või taaskasutatakse nõukogu direktiivi 75/442/EMÜ artikli 4 kohaselt.

2. Järgmisi lahuskogutud elektri- ja elektroonikaseadmete komponentide jäätmeid tuleb töödelda märgitud viisil:

   — elektronkiiretorud: fluorestseeriv kate tuleb eemaldada,

   — seadmed, mis sisaldavad osooni kahandavaid gaase või mille globaalse soojenemise potentsiaal (GWP) on üle 15, näiteks külmutusvahus ja külmutusringis kasutatavad gaasid: gaasid tuleb nõuetekohaselt eraldada ja nõuetekohaselt töödelda. Osooni vähendavaid gaase tuleb töödelda osoonikihti kahandavaid aineid käsitleva Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. juuni 2000. aasta määruse (EÜ) nr 2037/2000 ([3]) kohaselt,

   — gaaslahenduslambid: elavhõbe tuleb eemaldada.

3. Võttes arvesse keskkonnakaalutlusi ning korduskasutamise ja ringlussevõtu soovitavust, kohaldatakse lõikeid 1 ja 2 nii, et komponentide või tervik-

([1]) EÜT L 243, 24.9.1996, lk 31.
([2]) EÜT L 159, 29.6.1996, lk 1.
([3]) EÜT L 244, 29.9.2000, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 2039/2000 (EÜT L 244, 29.9.2000, lk 26).

▼B

seadmete keskkonnaohutu korduskasutamine ja ringlussevõtt ei oleks takistatud.

▼M2

4. Komisjon hindab vastavalt artikli 14 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele võimalikult kiiresti, kas tuleb muuta punkte, mis on seotud mobiiltelefonide trükkplaatide ja vedelkristallkuvaritega.

▼B

III LISA

Artikli 6 lõike 3 kohased tehnilised nõuded

1. Elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete ladustamiskohad (sealhulgas ajutine ladustamine) enne nende töötlemist (ilma et see piiraks direktiivi 1999/31/EÜ nõuete kohaldamist):

   — mitteläbilaskva pinnasega asjakohased alad, mis on varustatud vedelike kogumisseadmete ja vajaduse korral dekanterite ja puhastite-rasvatustajatega,

   — ilmastikukindla kattega asjakohased alad.

2. Elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete töötlemiskohad:

   — kaalud töödeldud jäätmete kaalumiseks,

   — mitteläbilaskva pinnasega ja ilmastikukindla kattega asjakohased alad, mis on varustatud vedelike kogumisseadmete ja vajaduse korral dekanterite ja puhastite-rasvatustajatega,

   — demonteeritud varuosade nõuetekohane ladustamiskoht,

   — asjakohased mahutid akude, PCBsid/PCTsid sisaldavate kondensaatorite ja muude ohtlike jäätmete, näiteks radioaktiivsete jäätmete ladustamiseks,

   — seadmed vee töötlemiseks kooskõlas tervishoiu- ja keskkonnaalaste eeskirjadega.

▼B

IV LISA

Elektri- ja elektroonikaseadmete märgistamise tähis

Elektri- ja elektroonikaseadmete lahuskogumist märgistav tähis on allpool esitatud ratastega prügikonteiner, millele on rist peale tõmmatud. Tähis tuleb kanda seadmetele nähtavalt, loetavalt ja kustumatult.

